

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30. petič
a Din 2.—, do 100. vrst Din 2.50, od 100. do 300. vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo
Ljubljana, Knafljeva ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — —
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — — — — —
Jesenice, Ob kolodvoru 101. — — — — —
Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BEDA IN POMANJKANJE V ITALI- JANSKEM POTRESNEM OZEMLJU

**Avtentično poročilo angleškega novinarja, ki je prepotoval vse po-
tresno ozemlje — Pomanjkanje organizirane pomoči — Število
človeških žrtev je ogromno**

Beograd, 30. julija. Beograjski listi
obširno poročajo o potresni katastrofi
v Italiji in ponatiskujejo izvorna poro-
čila uglednih angleških listov, ki imajo
v potresnem ozemlju svoje posebne
poročevalce. Dopolnilnik »Daily Heral-
da« je prepotoval vse kraje, ki so bili
prizadeti od potresa in poročajo svojemu
listu, kakor smo zabeležili že včeraj,
da znaša

število smrtnih žrtev okrog 15.000

Dopolnilnik naglašajo, da je sam na
podlagi osebnih opazovanj in informa-
cij na mestu prišel od tega strahovito
visokega števila. Število žrtev, ki je
bilo uradno objavljeno in ki navaja
le 2500 žrtev, se nanaša samo na ona
trupa, ki so jih doslej že izkopali iz
pod ruševin. Dopolnilnik »Daily Heral-
da« trdi, da je

60 do 70 odstotkov žrtev še vedno
pod razvalinami.

Dopolnilnik »Daily Heralda« poroča
med drugim:

Izmed vseh provinc potresnega
ozemlja je najhujše prizadeta provin-
ca Avelino. V tej provinci pa je naj-
hujše razdejano mesto Villa Nuova.
Izmed 3000 prebivalcev tega kraja jih
je ostalo pri življenju komaj 500. Vo-
jaštvo in milica sta skoro brez moči.
Od njih se zahteva vse, dati pa ne mo-
rejo ničesar. Sam sem bil priča, kako
so z golimi rokami skušali razkopava-
ti razvaline, pod katerimi je bila po-
kopana še živa ženska z dvema otro-
koma. Rešili so enega otroka, dočim
sta mati in drugo dete ostala pod raz-
valinami.

Neki fašistični legionar se mi je
pritoževal, da je lačen in žejen in da
tudi vsi drugi člani njegovega oddelka
že dva dneva niso dobili nobene hrane
in da so neprestano na nogah.

Edina zdravniška pomoč za vso to
mesto je prišla šele v petek zjutraj, ko
sta se vrnila v porušeno mesto dva
zdravnika, ki sta slučajno ostala živa.

Enako pomanjkanje podpore in po-
moči sem videl tudi v Montecalvu.
Velika skupina ponesrečencev, ki so
ostali pri katastrofi živi, se je stiskala
okrog neke barake in čakala, da dobi
vojo majhno porcijo kruha. Čakali so
vse dopoldne. Med ljudmi, ki so se
stiskali okrog barake, v kateri je bilo
skladišče živeža, je bil močan kordon
oboroženih miličnikov. Miličniki so
s kopiti pušk odpirali množico,

ki je vedno bolj pritiskala od vseh
strani. Ljudje so bili razburjeni in
ogorčeni, prav tako pa tudi miličniki.
Prišlo je do pretepa, v katerem je bilo
slišati vpitje žensk.

Pretrsljivi prizori so se odigravali
na kraju, kjer je

kopica lačnih otrok

milo jokala in prosila kruha. Vprašal
sem jih, koliko ljudi je bilo v tem kraju
ubitih. Odgovorili so mi: »Bilo nas je
6000, a sedaj vidite koliko nas je še ostalo-
lo«. Težko, da jih je bilo tisoč.

Ko sem videl razvaline mesta San
Sassio Baronia, sem se spomnil smrtno
tišine v Pompeji. San Sassio je ena sa-
ma razvalina. Neki domačin, s katerim
sem govoril, mi je izjavil, da v tem
kraju

niti mrtvi niso ostali neprizadeti od
potresa.

V mestu San Nicolo Baronia sem
prav tako opazil, da manjka vsake or-
ganizirane pomoči. Vojaštvo in milica
sta tudi tu brez moči, a nesrečno prebi-
valstvo je izročeno bedi in pomanj-
kanju.

Arriano di Puglia je največji kraj, ki
sem ga posetil v potresnem ozemlju.

Zupan občine mi je rekel, da je šlo
mesto pred potresom 28.000 prebival-
cev. Prišel sem na trg, kjer je bilo zbra-
no vse ostalo prebivalstvo in čakalo na
razdelitev kruha. Na povratku v Napoli
sem zares srečal kolono, ki je vozila
živila, toda ta kolona je bila namenjena
in Villanuovo.

Tako opisuje položaj v potresnem
ozemlju ugledni angleški novinar, ki se
je sam prepričal in na lastne oči vide-
l vso bedo in vse strahote, ki jih je po-
vzročil potres. V enakem smislu poro-
čajo tudi mnogi drugi svetovni listi, ki
so odposlali v Italijo svoje posebne po-
ročevalce.

Rim, 30. julija. AA. Tiskovni urad fa-
šistične stranke je izdal listom poziv,
naj se javijo vsi oni, ki bi bili priprav-
ljeni vzeti začasno v oskrbo sirote, ki so
izgubile starše med potresom v južni
Italiji.

Ljubljanski demanti

o žrtvah potresa

Ljubljana, 30. julija. AA. Kr. banski
upravi dravske banovine je bilo sporočeno
z merodajne strani:

Z ozirom na notico v »Slovenskem Na-
rodu« dne 29. julija 1930 pod naslovom
»15.000 mrtvih v Italiji« se opozarja, da je
po uradnih ugotovitvah, ki jih je objavil
g. italijanski minister za javna dela v časopisu
»Corriere della Sera« dne 27. t. m.
znalo, v potresnem ozemlju Južne Italije
do 20. ure dne 25. t. m. število mrtvih
2142 in število ranjenih 4551.

(Poročilo o 15.000 mrtvih ni bila naša
trditve, temveč ugotovitve korespondenta
uglednega londonskega lista »Daily He-
rald«, ki je kakor znano, v ozkih zvezah
z angleško vlado. V ostalem objavljamo
danes podrobnejši popis iz »Daily Heral-
da«. — Op. ur.)

Zmaga konservativ- cev v Kanadi

Montreal, 30. julija. V torek si je pribo-
rila konservativna stranka pri volitvah v
kanadski parlament odločilno zmago. Po
doslednih rezultatih je že gotovo, da bo
imela konservativna stranka v prihodnjem
kanadskem parlamentu delovno večino nad
vsemi drugimi političnimi strankami. Zbor-
nica šteje 235 poslancev. Od teh so dobili
konservativci 136, liberalci 85, združeni
farmerji 10, liberalni progresisti 2, delavska
stranka 3, neodvisni 2, neopredeljeni 5. Pri
volitvah je propadlo 5 bivših ministrov.
Zmaga konservativne stranke je tako veli-
ka, da je presenetila celo najbolj optimi-
stična pričakovanja. Ministrski predsednik
bo Bennett, ki sledi Mackenziju Kingu.
Konservativci so pridobili 46, dočim so iz-
gubili liberalci 38 mandator. V Quebecu
so konservativci dosegli 4/5 mandator.

Incident na francosko- italijanski meji

Pariz, 30. julija. Sedem italijanskih de-
lavcev, ki so pri Besanzu poskušali preko-
račiti italijansko - francosko mejo in po-
begniti v Francijo, je zasačila italijanska
obmejna straža. Delavci so se pred zasle-
dovskimi umaknili v gorevje, kjer sta dva
strogolavila v globok prepad in se ubila.
Ostalih pet delavcev je po večernem ta-
vanju po planinah srečno prekorčilo mejo
in prišlo na francosko ozemlje. Vsi so bili
tako onemogli, da so obležali tik za mejo,
kjer jih je našla francoska skupina turistov
ter jih nato spravila v bolnico.

Vstaja v Guatemali

Guatemala, 30. julija. Iz Pocopanca po-
ročajo, da je prišlo v tamošnji pokrajini do
upora domačinov zaradi neznošnih davčnih
bremen. Domačini so zahtevali revizijo
davkov, kar pa je vlada odklonila. Prišlo
je do upora in so domačini napadli garni-
zijo. V borbi je bilo mnogo mrtvih in ra-
njenih. Vlada je do nadaljnjega suspendirala
nekatero določbe ustave.

Naročajte

„Našo dobo“

„R 100“ na poti v Kanado Največji zrakoplov sveta leti brez posebnih opretiliaiev preko Atlantskega oceana

London, 30. julija. Zrakoplov »R 100«,
ki je včeraj zjutraj ob 3.45 poletel iz Car-
dingtona preko oceana v Kanado, je
snoči ob 21. sporočil, da se nahaja 53 sto-
pinj 40 minut severne širine in 17 stopinj
30 minut zapadne dolžine. Vreme je ugod-
no.

Na zrakoplovu je 44 oseb. Poveljstvo
nad posadko ima major Booth. Dolžina
proge, ki jo mora preleteti, znaša 3242 milj
in vodi preko Birminghama, Dublina,
Roscommona čez Atlantski ocean do No-
ve Fundlandske, od tam pa preko Anti-
costa ob reki Sv. Lovrenca do Quebeca,
odkoder krene proti Montrealu. Zrakoplov
ima na krovu 30 ton bencina in olja za po-
gon strojev. Če bo vreme ugodno, računa-
jo, da bo trajal polet najdalje tri dni.
Listi naglašajo, da je zrakoplov R 100 naj-
hitrejši zrakoplov na svetu ter da je pri

poskusnih poletih dosegel hitrost 81.5 milj
na uro. V Hubertsfieldu pri Montrealu je
dala kanadska vlada zgraditi steber za
pristanje zrakoplova. Sprejema se bo
udeležila celokupna kanadska vlada. Zra-
koplov bo ostal kake tri tedne v Kanadi in
bo med tem izvršil več poletov po Ame-
riki.

London, 30. julija. Zrakoplov »R 100«
je v trajni brezžični zvezi z letalskim mini-
strstvom. Snoči ob 19. je bil 200 milj za-
padno od irske obale. Njegova brzotav-
pravi: »Nimamo ničesar zanimivega poro-
čati. Vse gre v redu. Polet se razvija nor-
malno pri jasnem vremenu.«

London, 30. julija. AA. Poslednje ra-
diobrzotavke z angleškega zrakoplova »R
100« poročajo, da leti zrakoplov z brzino
100 km brez vsakega defekta v smeri proti
Montrealu.

Priprave za indijsko konferenco

Konference se bodo udeležili zastopniki Britske Indije in angleških par-
lamentarnih strank. — Konferenca bo meseca oktobra.

London, 30. julija. AA. Angleška vlada
bo povabila tudi zastopnike vseh parlamen-
tarnih strank na indijsko konferenco.

Ministrski predsednik Macdonald je ome-
nil v spodnji zbornici, da mu je predlagal
sklicanje indijske konference za mesec
oktobra sam predsednik indijske ustavne
komisije Simons. V pismu je predsednik
dejal, da se bo vlada sestala na tej konfe-
renci z zastopniki Britske Indije in indij-
skih držav. Vlada proučuje način, kako naj
bi se omogočila zastopnikom Indije in an-
gleškega parlamenta udeležba na tej kon-
ferenci.

Vlada bo pozvala voditelje drugih dveh
parlamentarnih strank, naj imenujejo svo-
je zastopnike iz obeh zbornic za indijsko
konferenco. Nadalje je Macdonald izjavil,
da vlada ne more zavreči svoje ustave

odgovornosti in da mora zahtevati popolno
svobodo glede na predloge, ki jih bo kot
rezultat konference predložila parlamentu.

Na vprašanje Lloydja Georga, ako bodo
zastopniki strank enakopravni z drugimi
delegati, je Macdonald to potrdil. Vlada je
proučila vprašanje sestave ustavne komisi-
je zelo skrbno.

Sir Auston Chamberlain je dejal, da je
jasno, da ne bi smeli pripadati člani ustav-
ne komisije kake strankarske delegaciji. Ni
pa jasno, je zaključil Chamberlain, da bi
potrebnovala konference pomoči od zastop-
nikov ustavne komisije. Ministrski pre-
sednik Macdonald je odgovoril, da bi bila
velika napaka, ako bi bili člani indijske
ustavne komisije zastopniki političnih
strank.

Škof dr. Jeglič vpokojen

Ljubljana, 30. julija. Ljubljanski škof
dr. Jeglič je danes prejel preko beograjs-
ke papeške nuncijature papeževu bulo,
s katero je trajno vpokojen kot ljub-
ljanski škof. Obenem je imenovan za
titularnega nadškofa. Za ljubljanskega
škofa je imenovan dosedanji pomožni
škof dr. Gregor Rožman.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 30. julija.

V nedeljo ponoči je bila na Bleiweisovi
cesti pred hišo 5 izvršena drzna tatvina.
Okoli polnoči se je pripeljal trgovec Franc
Palme z avtomobilom domov, postavil več-
ji kovčeg s perilom in obleko k avtomobi-
lu na pločnik in odšel za hip v hišo. Ko
se je vrnil, je presenečen opazil, da mu je
neznat tat kovčeg ukradel. Palme ima 3000
Din škode. Kdo je bil tat, še ni znano. Ba-
je je bil neki kolezar, ki je vozil po Blei-
weisovi proti Rimski cesti. Videč avto in
kovčeg brez nadzorstva, je skočil s kolesa,
pograbil kovčeg, sedel na kolo in se naglo
odpeljal. Policija poizveduje za njim.

Ježica in Tomačevu zadnje čase nista
bila varna pred drznim tatovi. Dan za
dnem so prihajale na policijo in orožniško
postajo v Črnučah prijave kopalcev, ki so
bili na Savi okradeni. Nekateri so bili
okradeni za večje zneske, drugim je izginila
ura itd. Policija tatu ni mogla do živoga,
te dni je pa zvedela, da neki fantiček na
Selu daje za pijačo in da sploh zapravlja
precej denarja. Policija je fanta prijavila —
gre za 10-letnega pobiča — in priznal je
kakih deset tatvin, ki jih je izvršil na Savi.
Gotovo je, da jih je izvršil še več, pa noče
priznati. Pri njem je policija našla srebrno
uro, katere lastnika je že ugotovila. Nade-
budnega fanta bo treba oddati v poboljša-
valnico.

V ponedeljek zjutraj je nekdo na Kre-
kovem trgu z dvorišča hiše 10 odpeljal po-
stevnik Dunku Zivkoviču iz Dalmacije
zaboj grozdja v vrednosti 360 Din.

Tudi mestno kopalnice na Ljubljani ni
več varno pred tatovi. Neznat tat je od-
prl, najbrž s ponarejenim ključem, oma-
rico, v kateri sta hranila zobotehnik Ivan
Novak in akademik Bogoslav Kalaš svoje
stvari in obleko. Odsel je Novaku 110,
Kalašu pa 20 Din. — Delavec Jakob Gnez-
da je na policiji prijavil, da mu je nekdo
iz stanovanja izmaknil skoraj nov rjav su-
knjič, vreden 400 Din.

Komisija za pravno- zgodovinski izpit na ljubljanski univerzi

Ljubljana, 30. julija. AA. Minister za
prosveto je z odlokom od 30. junija 1930
P. br. 22811 na podlagi določb §§ 15 in 17
naredbe celokupne deželne vlade za Slo-
venijo od 1. aprila 1920, Ur. list 172/48 ex
1920 po zaščitni fakultetnega sveta ime-
noval naslednjo izpraševalno komisijo za
pravno-zgodovinski državni izpit na juri-
dični fakulteti univerze kralja Aleksandra
I. v Ljubljani za triletno poslovno dobo
od 1. junija 1930 do 31. maja 1933:

Za predsednika dr. Majarona Danila,
advokata in predsednika odvetniške zbor-
nice v Ljubljani;

za prvega podpredsednika dr. Kreka
Gregorja, rednega profesorja pravne fakul-
tete v Ljubljani;

za drugega podpredsednika dr. Kušeka
Rada, rednega profesorja pravne fakultete
v Ljubljani.

Za izpraševalne komisarje
1. za rimsko pravo: dr. Hacin Josipa,
advokata v Ljubljani;

2. za cerkveno pravo: dr. Rožmana
Gregorja, ljubljanske škofa in izrednega
profesorja na teološki fakulteti v Ljublja-
ni; dr. Golio Vladimirja, podpredsednika
višjega deželnega sodišča v Ljubljani; dr.
Sajovica Rudolfa, deželnosodnega svetnika
v Ljubljani;

3. za zgodovinski razvoj sedanjega jav-
nega in zasebnega prava in za pravno zgo-
dovino južnih Slovanov: dr. Dolenc Me-
toda, rednega profesorja v Ljubljani, dr.
Kosa Metoda, izrednega profesorja v Ljub-
ljani;

4. za pravno zgodovino južnih Slova-
nov: dr. Polca Janka, rednega profesorja
v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

Devize: Amsterdam 22.71, Berlin 13.46,
13.49 (13.475), Bruselj 7.8937, Curli 1094.4
— 1097.4 (1095.9), Dunaj 795.76 — 798.76
(797.26), London 274.17 — 274.97 (274.57),
New York 56.305, Pariz 221.84, Praga 166.78
— 167.58 (167.18), Trst 294.35 — 296.35 (295.35).

INOZEMSKA BORZE.

Curli. Beograd 9.1275. — Pariz 20.245.
— London 25.05875. — New York 514.45.
— Bruselj 72.02. — Milan 26.9575. — Madrid
57.80. — Berlin 122.94. — Dunaj 72.75. —
Sofija 3.73. — Praga 15.255. — Varšava
57.78. — Budimpešta 90.18. — Bukarešta
3.0625.

Nemško-poljski sporazum

**Likvidacija obmejnih incidentov — Nemčija plača žrt-
vam incidentov odškodnino**

Berlin, 30. julija. Obmejni incidenti
na nemško-poljski meji, ki so zbudili ne-
davno mnogo prahu in zelo poostriili o-
dnosaje med Nemčijo in Poljsko in ki so
zahtevali tudi več človeških žrtev, so
bili sedaj po dogovoru med poljsko in
nemško vlado mirno likvidirani. Poseb-
na komisija, v kateri so bili delegati
poljskega in nemškega zunanega mini-
strstva, je preiskala vse te obmejne in-
cidente, ugotovila dejanski stan in kriv-

do ter sklenila dogovor, po katerem pla-
ča Nemčija žrtvam teh incidentov pri-
merno odškodnino. Razen tega je bila
med obema državama sklenjena pogod-
ba z namenom, da se v bodoče enaki
incidenti preprečijo. Tako v nemških
kakor v poljskih krogih upajo, da se
bodo sedaj obmejni odnosi znatno
zboljšali ter da bo prišlo do potrebnega
pomirjenja in mirnega sožitja med ob-
mejnimi prebivalstvom.

Revolucija v Egiptu

**Macdonald o položaju v Egiptu — Rovarjenje bivšega
egiptskega kediua proti Fuadu**

London, 30. julija. V spodnji zbornici
je ministrski predsednik Macdonald od-
govarjal na razne interpelacije o polo-
žaju v Egiptu. V svojem odgovoru je po-
vdarjal, da je angleška vlada priprav-
ljena prepustiti Egiptu prosto izbiro, na-
čin in obliko egiptске vlada, nacin
le pod pogojem, če pristanje Egipt na
znane tri pogoje, ki tvorijo osnovo
vseh tozadevnih pogajanj. Egiptska vla-
da se doslej ni izjavila.

»Daily Telegraph« poroča v zvezi s
tem, da si bivši egiptski kediiv Abbas

Hilmi znova prizadeva, da bi se polastil
egiptskega prestola. Izkoriščajoč sedaj-
njo krizo v Egiptu skuša s pomočjo na-
cionalistične stranke vafdistov izpodri-
niti kralja Fuada. Egiptska vlada si pri-
zadeva preprečiti Fuadov padec. Vsi li-
sti, ki so objavili poziv nacionalistov,
naj prebivalstvo ustavi plačevanje dav-
kov, so bili zaplenjeni.

Bivši kediiv Abbas Hilmi je bil decem-
bra 1. 1914 odstavljen od Angležev, ki
bodo očividno tudi sedaj napeli vse sile,
da preprečijo njegov povratek.

V Rusiji lahko nosijo škornje samo delavci

Berlin, 30. julija. Kakor javlja »Lokal-
anzeiger« iz Moskve, so bili tamkaj rati-
onirani čevlji in škornji. Svet ljudskih ko-
misarjev je izdal odredbo, po kateri smejo
kupovati čevlje samo delavci v tvornicah.
Pokazati morajo pri kupovanju živilske
karte. Ta odredba pomeni, da sme za ne-
določen čas od 2.200.000 prebivalcev Mo-
skve le 300.000 kupiti čevlje. Cena para
čevljev znaša približno tretjino mesečne
plače delavca.

Panbalkanska konferenca
Beograd, 30. julija. M. Iz Aten poročajo
o velikih pripravah za panbalkansko kon-
ferenco. Sedaj je prijavila tudi albanska
vlada svojo udeležbo. Njeno delegacijo bo-
do tvorili Djordje Tista, Frasceri Bidato
in Mehmed Konic. Doslej samo še Bolga-
rija ni prijavila svoje udeležbe.

Avtomobilska nesreča pri Šibeniku
Split, 30. julija. Včeraj so pripeljali v
Split truplo ge. Josipine Grižus, ki se je
ponesrečila pri nedeljski avtomobilski ne-
sreči na cesti med Splitom in Šibenikom.
Njen pogreb bo jutri. Stanje ostalih pone-
srečencev se obrača na boljše.

Važno za udeležence gasilskega kongresa

Navodila stanovanjskega odseka kongresnega odbora JGZ v Ljubljani udeležencem vselovanskega gasilskega kongresa

Ljubljana, 30. julija.

Stanovanjski odsek je končal s svojimi pripravljalnimi deli in prosi, da se prijavljenci za skupna prenočišča in prenočišča v hotelih in po privatnih stanovanjih ravna o natančno po sledečih navodilih: Ko prispejo društva ali župe na glavni kolodvor, naj takoj izstopijo in se postavijo v dvorene na mesta, katera jim odkažejo revidirani. Nato naj se zglasijo župni delegati v stanovanjskem odseku, ki bo posloval od petka ob 8. ure jutraj naprej v permanentni (noč in dan) v prostorih barake med restavracijskim vrtem in skladiščem, kjer dobe stanovanjske liste in vse potrebne informacije. Načelnik stanovanjskega pododseka dotičnega posloja, kjer jim je določeno skupno prenočišče, prevzame posamezna društva ali župe in njegova skrb je, da pridejo na svoja prava mesta. Načelniki žup ali društev naj imajo natančno preštete svoje člane, ker dobe pri stanovanjskem odseku za vsakega posebej stanovanjsko legitimacijo, na kateri bo označeno poslopje nastanitve. Te legitimacije naj se po možnosti razdelje že na kolodvoru in je iste dobro shraniti, ker brez njih vstop ni dovoljen v poslopje skupnih ležišč. Skupna prenočišča za prijavljence so brezplačna. Reflektanti za privatna stanovanja in hotele dobe istotako v stanovanjskem uradu svoje stanovanjske nakaznice proti plačilu posredovalnine 5 Din za osebo za celo dobo slavnosti. Oziralo se pa bo v prvi vrsti na one, ki so se pravočasno javili. Za ostale, ki se niso prijavili pravočasno stanovanjskemu odseku, ne prevzame ta garancije, da dobe prvovrstne sobe v centru mesta, gledal pa bo, da ne ostanejo brez strehe.

Stanovanjske pristojbine za hotele in privatnike se plača portirjem, oziroma stanodajalcem. Brez stanovanjske nakaznice ne dobi nihče sobe.

Vsaka župa naj si postavi v poslopih, kjer bo nastanjena, svojega nadziralca, katerega naloga je, da vzdržuje red v poslopih in stoji v stik z nadzornikom posloja, ki je v naši službi. To je po večini šolski sluga dotičnega zavoda.

Gledati je posebno na to, da se v sobah in v poslopih sploh ne bo kadilo. Vladači mora mir in red, zvečer in ponoči pa mora biti pred poslopjem, v veži, na hodnikih in v sobah absolutno popoln mir. Gleda naj naj se na snago po sobah, hodnikih, po-

sebo pa na straniščih. Paziti, je, da se ne poškoduje predmetov poslopja; površine škodo se bo zahtevala od dotičnika, ki škodo povzroči; ako se ga ne izloči, so za površine odgovorni vsi, ki so nastanjeni v sobi. Umivanje v sobah je zabranjeno, po možnosti naj se to opusti na hodnikih; najbolje je, da se vsaj večina umiva na dvoriščih v za to pripravljenih škafih. Snaženje obleke ali čevljev je v sobah prepovedano. To preskrbe proti mali odškodnini snazilci na hodniku v pritličju. Kdor zapusti zadnji sobo, naj jo zaklene in ključ spravi na mesto, ki se naj določi sporazumno z nadzornikom. Odredbam nadzornikov in nadziralcev se je brezpogojno pokoravati. Vrhovno nadzorstvo v poslopih skupnih prenočišč ima načelstvo stanovanjskega odseka, ki bo po dnevi in ponoči posejalo ta poslopja in se imajo event. želje, odnosno pritožbe pisмено izročiti šolskemu slugi.

Skupna prenočišča za posamezne gasilske župe bodo sledeča:

- v šoli, pri sv. Jakobu: martjanska, ormoška, posavska, pujska in radovljška;
- v šoli na Prulah: ribniška, slovenjegraška, strukovska, šentjernejska, trboveljska, Mar. Gorica, Korošci (v telovadnici);
- v šoli na Cofzovi cesti: bečunska, cirknjska, krška, ljubomerska, logaška, mariborska;
- v šoli na Vrtaču na nastanjenia korotanska gasilska župa;
- v šoli na Ledini so nastanjeni Cehi;
- v obeh šolah učiteljska so nastanjeni gasilci-telovadci in naraščaj;
- v šoli v Spodnji Šiški je nastanjena gasilska župa Zalec in Bosanci.

Ker prihajajo še nadalje prijave sta določeni za rezervno I. in II. drž. gimnazija. Nadalje bodo nastanjeni: v Gluhonemnici godba iz Djakova (70 mož); v Akademskem kolegiju (Kolodvorska ulica); v Savcu hrv.-slav. vatrogasne zajednice; v Miadiki: gasilske-samaritanske iz Djakova (30); v areni Narodnega doma (vhod iz Bleiweisove ceste) Čehinje telovadke.

Vse reklamacije v stanovanjskih zadevah naj se s sporoc stanovanjskemu odseku, ki posluje, kakor povedano, od petka jutraj do nedelje do polnoči nepretrgoma na glavnem kolodvoru. Telefonska številka stanovanjskega odseka je 2720.

Člani stanovanjskega odseka bodo nosili na levem rokavu beli trak z napisom »stanovanjski odsek«.

Ampak o pendreku se Tone nič več ne ve, pa se je tako izteklo, da je večina zmagala.

Zagovornik dr. Frlan je sicer nadstražnika vprašal, zakaj je prijel slabjšega, ki se je pobiral s tal, tistega je pa pustil, ki ga je vrgel, ampak čeprav je bilo razločilo sodnikom, da v takem razburjenju ni mogel Tone imeti namena napasti stražnika, ki se je v dežnem plašču komaj ločil od drugih napadalcev in je vsa barufa trajala le dobro minuto, vendar ni mogel svojega varovanca izrezati popolnoma. Stražnik je namreč tudi povedal, da je Tone med potjo govoril o stotakih in da je hotel celo pobegniti, ali zato ga niso obtožili in tudi Tone pravi, da je hotel le po kolo h Kersicu.

Srečno se je izteklo, saj je Tone dobil le en mesec zapore in zaklel se je, da ne bo nikdar sedel, ker bo pameten vedno, ne pa samo dve leti, kolikor so mu kazni odložili.

Izpremembe v naši vojski

Imenovani so: za vršilca dolžnosti načelnika štaba I. konjeniške divizije pehotni major za generalštabne posle Mirko Burja, doslej na službi v štabu iste komande, za vršilca dolžnosti pomočnika načelnika štaba komande bregalniške divizije skope oblasti pehotni major za generalštabne posle Ivan Prezelj, doslej v službi v generalštabu iste komande, za upravnika vardske stalne vojne bolnice dosedanji načelnik sanitetnega oddelka komande dravske divizijske oblasti in šef kožnega in veteričnega oddelka dravske stalne vojne bolnice sanitetni polkovnik dr. Dobrovoje Stojnič, za referenta sanitete komande II. armijske oblasti s tem, da opravlja tudi službo šefa oddelka za bolezni ušes, grla in nosu v stalni vojni bolnici II. armijske oblasti dosedanji upravnik iste bolnice sanitetni polkovnik dr. Ante Hočvar, za referenta sanitete komande III. armijske oblasti dosedanji načelnik sanitetnega oddelka komande timoške divizijske oblasti sanitetni polkovnik dr. Franc Skopal, za referenta sanitete komande dravske divizijske oblasti dosedanji upravnik celjske začasne vojne bolnice sanitetni podpolkovnik dr. Lujo Debeljak, za referenta veterine komande III. armijske oblasti dosedanji načelnik veterinarskega oddelka komande bosanske divizijske oblasti veterinarski polkovnik Anton Klar, za vršilca dolžnosti referenta veterine komande V. armijske oblasti dosedanji vršilec dolžnosti načelnika veterinarskega oddelka iste komande in upravnik moravske živinske bolnice veterinarski podpolkovnik dr. Svetislav Valenta, za referenta veterine komande dravske divizijske oblasti in upravnika dravske živinske bolnice dosedanji vršilec dolžnosti načelnika veterinarskega oddelka III. armijske oblasti veterinarski podpolkovnik Ljudevit Plavšinka, za vršilca dolžnosti referenta veterine komande drinske divizijske oblasti in upravnika drinske živinske bolnice dosedanji vršilec dolžnosti načelnika veterinarskega oddelka iste komande veterinarski major Filip Lipa;

za načelnika intendature komande III. armijske oblasti dosedanji pomočnik načelnika intendature iste komande intendantski polkovnik Mijo Luger, za vršilca dolžnosti upravnika administrativnega oddelka zrakoplovno-tehničnega zavoda dosedanji vršilec dolžnosti načelnika intendature komande vardske divizijske oblasti viš. vojni uradnik 4. klase ekonomske stroke Josip Brezinskič, za upravnika kosovske intendantskega skladišča intendantski major Adolf Reut, doslej na službi pri istem skladišču, za vršilca dolžnosti upravnika bregalniškega intendantskega skladišča dosedanji vršilec dolžnosti pomočnika načelnika intendature komande bregalniške divizijske oblasti višji vojni uradnik 4. klase ekonomske stroke Josip Sušnik, za vršilca dolžnosti upravnika dravskega intendantskega skladišča dosedanji intendantski komande dravske divizijske oblasti nižji vojni uradnik I. klase ekonomske stroke Lazar Djekić, za vršilca dolžnosti referenta soddstva komande II. armijske oblasti dosedanji referent soddstva komande divizijske oblasti sodni podpolkovnik Gustav Dolinšek, za vršilca dolžnosti referenta soddstva komande dunavske divizijske oblasti dosedanji vršilec dolžnosti stalnega sodnika dunavskega divizijskega vojnega sodišča sodni major Josip Hudina, za vršilca dolžnosti referenta soddstva komande dravske divizijske oblasti dosedanji vršilec dolžnosti namestnika stalnega sodnika bosanskega divizijskega vojnega sodišča sodni major Dušan Jevtić; dosedanjih dolžnosti sta razrešena intendantski major Mirko Vilfan in nižji vojni uradnik I. klase ekonomske stroke Danilo Zakula.

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravnega »Franz Josefove« vode. Strokovnjaki zdravniki za motnje pri prebavi hvalijo »Franz Josefovo« vodo, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zviša izločevanje žolca, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi prenavljanje in posveži kri. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pesnikovo stanovanje.

— Gospod, potrebujem še eno sobo, delavnico. Sem pesnik in moje pesmi so sanje.

— Kaj pa hočete, saj vam vendar zadostuje spalnica.

Samo še danes ob 4., ½ 8., in ¼ 10. nepreklicno zadnjikrat

Richard Tauber v prekrasnem zvočnem filmu

Ne verujem več nobeni ženski

Elitni kino Mafica Telefon 2124

Laskavo priznanje slovenskemu umetniku

Bruno Vavpotič pri slavnem francoskem slikarju Derainu, ki prispe jeseni v Jugoslavijo

Ljubljana, 30. julija.

Bruno Vavpotič, sin znanega našega portretista in umetnika g. Ivana Vavpotiča in brat slovite plesalke Rut Vavpotičeve, je po poklicu tudi slikar - umetnik, le pa širši javnosti zaradi svoje prirojene skromnosti malo znan, čeprav je že večkrat razstavil svoja dela in bil tudi deležen laskavih ocen in priznanj. Naj omenimo samo njegovo prvo razstavo, ko ga je vsa kritika proglasila za senzacije razstave (direktor Mantuani, dr. Vrnar i. dr.). Bruno je specializist za pokrajine, njegovi pejsaži se odlikujejo po sočnosti, dobri barvni kompoziciji in popolnoma modernem slogu. Vavpotič mlajši je bil izrazit zastopnik ekspresionistov, zlasti v prvih letih, kasneje se je pa umiril in je danes med zmernejšimi umetniki.

Kakor večina naših umetnikov, je moral tudi Bruno spoznati križe in težave umetniškega stanu. Uvidel je, da od umetnosti same ne bo živel in zato si je poiskal službo. Sedaj je slikar kulis Narodnega gledališča v Ljubljani in se kot tak tudi z uspehom uveljavlja. Seveda ta poklic ne more dobro vplivati nanj kot umetnika.

Da si izpopolni znanje in razširi obzorje, Bruno v prostem času, to je v glavnih letnih počitnicah potuje. Letos se je namenil v Pariz. Saj je Pariz Mekka vseh umetnikov. Pariz — domovina Rodina, največjega sodobnega kiparja, Pariz z Louvrom, Tuilrijami in drugimi slovitimi galerijami, kjer so zbrana najslavnejša dela sveta itd.

Pretekli mesec je odjadril v Pariz, kjer si je ogledal razne znamenitosti, posebno pa galerije in razstave. Louvre in Tuilrije nudijo toliko zanimivega in lepega, da mora človek, zlasti pa umetnik, najmanj par mesecev ostati v Parizu, če si hoče ogledati vsaj del teh neprecenljivih zakladov umetnosti.

dati vsaj del teh neprecenljivih zakladov umetnosti.

Bruno je ostal mesec dni v Parizu in je ta čas imel tudi priliko seznaniti se z Andréom Derainom, najvišjim sodobnim francoskim slikarjem in portretistom. Derain se je bil namreč lani seznanil z Vavpotičevo sestro Rut in zato je bil Bruno omogočen poset pri slavnem slikarju, ki je sicer dokaj nedostopen. Kakšno slavo uživa Derain, je najbolje razvidno iz dejstva, da mu sploh ni treba nikoli razstavljati. On ima svojo lastno stalno razstavo, zanj uredi vse njegov menažer, za prodajo slik in del se mu ni treba brigati. Može ima na Mont Parnasu, zbirališču pariških umetnikov, lepo vilo, ima poleg menažerije tajnika in slugo, dva avtomobila in sploh živi sijajno. Saj tudi ni čuda! Najmanjši portret, ki ga napravi, mu »nese« 20.000 do 30.000 frankov. V Parizu je malokdaj, večinoma potuje, išče novih idej in spiracij.

Vavpotiča je ljubeznjivo sprejel v krasnem salonu svoje vile. Bruna mu je predstavila Rut. Derain je bil zelo ljubeznjiv, pogostil je gosta, razkazal jima je prekrasno lastno galerijo slik, bogato zbirko airiških mask, totemov itd. ter ju povedel v svoje razkošne sobane. Bruno mu je pokazal tudi nekaj posnetkov svojih del, zlasti iz Beograda in Raba. Moister je bil naravnost vznemirjen. Dejal je, da je Bruno Vavpotič velik naravni talent in da naj umetnosti nikar ne zanemarija, kajti s svojimi deli si bo utrl pot v širni svet. Obliubil mu je tudi svojo moralno pomoč.

Obisk pri Derainu je trajal celo uro, kar je pač nekaj izrednega, kajti Derain je z gosti sicer zelo vljuden, toda govori malo. Ob slovesu je dejal, da poseti jeseni naše kraje, zlasti Dubrovnik in Beograd.

Nebo v avgustu

Solnce se vrača vedno hitreje proti nebesnemu ekvatorju, obenem se pa dan vedno hitreje krči. V avgustu se skrči dan za 1.38 minut. V prvi polovici avgusta je solnce v znamenju Leva, 23. avgusta ob 22.17 pa preide v znamenje Device.

Luna je začetkom avgusta nizko pod nebesnim ekvatorjem in doseže najnižjo lego 6. avgusta. Potem se vrača in prekorači ekvator 13. avgusta. Najvišjo lego nad njim doseže 20. avgusta, potem pa ponovno prekorači ekvator 26. avgusta. Lunine faze bodo: prvi krajec 1. avgusta ob 13.26, ščip 9. avgusta ob 11.58, zadnji krajec 17. avgusta ob 12.31, mlaj 24. avgusta ob 4.37 in prvi krajec 30. avgusta ob 23.57.

Planeti: Merkur je za opazovanje v neugodni legi, čeprav bo koncem avgusta v največji vzhodni elongaciji od solnca.

Venera žari na nebu kot večernica. V avgustu se hitro približuje zemlji in zato so tudi pogodi za opazovanje ugodni. Vidi se kot luna dva dni po prvem kraju. Najlažje jo opazujemo takoj po solnčnem zahodu, čim se pojavi na nebu. Venera zahaja po 20. uri.

Mars je v sozvezdju Bika in vzhaja po 32. uri. Ker je še zelo oddaljen od zemlje, ga z manjšim daljnogledom ne moremo videti.

Jupiter je v sozvezdju Dvojčkov, vzhaja po polnoči in ni v ugodni legi za opazovanje.

Saturn je v sozvezdju Strelca in žari na večernem nebu nizko nad južnim obzorjem. V noči od 5. na 6. avgusta se bo približala Saturnu luna.

Uran je v sozvezdju Rib in vzhaja po 30. uri. Vidi se sicer skoro že s prostim očesom, toda amaterju ne nudi nič zanimivega.

Neptun je v sozvezdju Leva in se zdaj ne vidi, ker je blizu solnca. 27. avgusta bo namreč v konjunkciji s solncem.

Meteoriji: V avgustu stoji v akcijo znani roj meteorjev Perseid. To je roj, razstresen po hitri kometa iz leta 1862. Delovanje rojev se je pričelo že v juliju, višek doseže okrog 10. avgusta, konec delovanja pa nastane zelo naglo. 21. avgusta. Letos bo opazovanje meteorjev zelo težko zaradi mesečine, ker bo 9. avgusta ščip. Rol ima na višku delovanja radiant v sozvezdju Persea blizu stalnice Eta.

Legaz zvezdnega firmamenta začetkom avgusta ob 23., sredni avgusta ob 22. in koncem avgusta ob 21.: na severovzhodu vzhaja Kočijaž s svetlo stalnico Kaspela, nad njima se dvigata Perseus in Kasiopea. Na vzhodu tik nad obzorjem je Ovan, nad njim Andromeda in Pegaz, na jugovzhodu blizu obzorja je Vodnar, dalje proti jugu Kozorog, nad njima pa Delfin. Na jugu vzhaja Orel, v zenitu sta Labod in Lira. Na jugozahodu se približuje obzorju Strelac, dalje proti zapodu pa Škorpijon. Nad njima so Qad. Gadonožec in Herkules. Na zapadu se približuje obzorju Bootes, na severozahodu pa Velika Medvedica.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 30. julija, katoličani: Abd. in Sen., pravoslavni: 17. julija, Marima.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ne verujem več nobeni ženski.

Kino Ideal: Lepotica Sahare.

DEZURNICE LEKARNE.

Danes: Trnkovec, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Oča Anžonovc

70 letnik

Poljane, 30. julija.

Kdo ne pozna Anžonovčeve hiše v Srednji vasi pri Poljanah v Poljanski dolini in nje gospodarja Naceta? Jutri bo praznoval svoj 70. god. Sedem križev torej že nosi in teže boleznij je prestal, pa je še vedno telesno in duševno čil, duhovit in saljiv v družbi, posebno pa pri obligatnem »marjašcu«. Dovpitnost in saljivost ga nista nikdar zapustila, tudi v najtežjih časih ne. Zato je pa imel in ima še zdaj mnogo znancev in prijateljev daleč naokrog.

Zadnjih 20 let pred vojno je bila njegova hiša nekako zbirališče naprednega življa Poljanske in Zirovske doline. Jubitant je bil vedno naprednega prepričanja, naročnik naprednih časopisov ter član in podpornik naprednih društev v dolini. Pri Anžonovčevi hiši so se ustavljali odlični mošje. Pokojnemu dr. Tavčarju je bila ta hiša in družba jubilarita Naceta v največje razvedrilo. Tu je dobil dr. Tavčar marsikatero pobudo za svoja literarna dela in politično delo. Jubitant je bil opetovano poljanski župan in zaupnik v raznih uradnih zastopih.

In ko danes praznuje svoj 70. god. mu želimo, da bi dočakal s svojo simpatično družico Mino, znano izbornu kuharico in gospodinjo, ter vso družino zdrav, čil in srečen najmanj še 90. god.

Pred sodiščem.

— Obtoženec, ali morete navesti kaj, kar bi govorilo v vašo korist?

— Slavni sodnik, izvolite upoštevati da je moj zagovornik začetenik.

Zaljubljenca.

— Dušica, daj mi poljubček in še enega in še enega.

— Zakaj pa ne rečeš takoj tri?

Nova služkinja.

— Kadar odpirate vrata, morate najprej potrkati.

— Če odpiram omaro tudi?

PREVIDNOST

— Zakaj pa imaš pri postelji rešilni pas?

— Ker sem že tri noči v sanjah videl, da se potapljam.

Sličice izpred sodišča

Sirota Peter, ki jo ima pre malo in pre več — Z gospodo ni dobro češenj zobati

Ljubljana, 30. julija.

Mati mu je umrla in očeta je vzela ptjača, pa so se Petra usmili Pintarjevi v Zgornji Šiški in ga vzeli k sebi. V šoli ni bilo nič z njim, ker je bil zaostal na pameti, sirota, doma je pa rad prijel za vsako delo in je že toliko odlegel, da ga ni nikdo gonil od hiše.

Zrasel je in močan je postal, pa je bilo vreti v njem. Kri je kri. Ne da bi ga imeli za popolnoma neumnega, ampak dosti mu jo pa vendar manjka, da mu človek ne more zameriti greha, pa vendar mu jo manjka pre malo. Dorasel se je zavedel, da je reva in vsem v nadlego. Sovražiti je začel sebe in ves svet. Šestnajst let so potrpežljivo Pinratovi, potem je pa postal nevaren.

Včeraj je stal Peter Brecljnik pred malim senatom zaradi požiža. Na Cesti dveh cesarjev v Mestnem logu je zažgal Pinratovo šupo, ki ni več vredna kot 1500 Din. Zgorela bi bila, če bi ne bili takoj pogasili ognja, da ni bilo nobene škode, kakor pravijo dobri Pinratovi.

Ker je bil priden, mu je dal gospodar kovača, naj gre gledat tombolo v Zvezdo. Vesel je šel, ali med potjo je Petra prevzela žalostna misel, da se je zasmilil samemu sebi.

Pomisli! je na tistega Primorca Koza mernika, ki je še slabši kot on, pa je za hlapca pri hiši in ima 300 Din na mesec. On pa nič, čeprav dela. Tudi prejšnjega hlapca je vrgel Peter na tla in ga davil, ker ga je zmerjal, ob košnji ga je pa Kozamernik s »Hudič, kaj mečkaš?«. da je Peter vzkpeli in ga je s koso, da so hlapca komaj rešili.

Nagajajo mu in se norčujejo, da ne more več živeti. Vsem je napoti. In kupil je škatico vžgalic ter namesto k tomboli krenil v Mestni log zažgat gospodarjevo šupo. Potem ga bodo pa obesili in vsega bo konec...

Na širokem, bledem licu mu igra otročji smehljaj. Saj tako dobro že dolgo ni nikdo mislil z njim, kakor ga opominja ta le gospod sodnik.

»Jesti so ti dali in lepo obleko so ti napravili, do smrti bi bil pri njih in radi so te imeli, ti pa tako-le počenjaš. Kaj pa, če te zapremo, ali misliš, da je lušno v arestu?«

Ja, lušno ni v arestu, ko se pa razjezim, je vseeno, če vse vrag vzame — samo za višlice sem.

Kup senenega droba je bil v šupi. Morebiti bi ga bil moral spraviti gori na oder, pa sem ga raje zažgal. Saj bi ga bil pogasil, da bi nikdo ne bil vedel, ali tako se je kadilo, da sem stekel v grmovje in gledal, kako so gasili.

Tako sem zažgal, da bi me obesili... in spet topo gleda pred se in se smehlja zaupljivo sodniku.

Poln zvezek sta popisala izvedenca dr.

Jutri! Kralj pevcev Al Jolson

v pretresljivem zvočnem filmu in njegov mafi »Sonny Boy«
(Pojoči norec)
Efitni Kino Matica

Dnevne vesti

— Odlikovanja v naši vojski. Odlikovani so: z zlato kolajno za vestno službovanje konjeniški kapetan II. razreda Stanko Turk in zrakoplovni kap. Egon Žitnik, pehotni poročnik Zvonimir Voroš, artiljerijski Karlo Novak, Bogomir Bukmeister in Viljem Ogorelec, konjeniški Ivan Žagar, inženjerski Vendelin Šimenc, Velim. Budak in Alojzij Hribernik; podporočniki, pehotni Janko Tajnšek, Hermenegild Vidmar, Božidar Taborsak, Slavko Babič, Mihael Avšič in Franjo Pevec, artiljerijski Pavle Zajcev; s srebrno kolajno za vestno službovanje naredniki - vodniki artiljerijski Ivan Rat, inženjerski Anton Drobina, naredniki pehotni Franjo Kranjc, Franjo Petak, Ciril Grupčević, Maks Kranjc, Martin Gaberšek, Jakob Foršnerič in Božo Kars, artiljerijski Alojzij Križan, Vinko Tumpelj, Stefan Rup, Jožef Strelec, Janez Valigumi, Stefan Kušar, Alojzij Verk, Edmund Grobelnik, Josip Škrabar in Evgen Pirc, rezervni inženjerski naredniki Franc Hribšek, Franjo Skoropce in Anton Korpar ter zrakoplovni Ivan Plesničnik; ponaredniki: artiljerijski Milan Doder, Janez Metličin, Vinko Leber in Janko Križanič ter konjeniška Josip Dolenc in Rudolf Škorc; s kolajno za vojaške vrline pehotni major Mirko Gregorič, pehotni kapitani I. razreda Franjo Pleša, Emil Keček in Mirko Zgaga, artiljerijska Franjo Korda in Rudolf Čeh, konjeniški Miroslav Šlaher ter zrakoplovna Vilko Švarc in Zdenko Gorjup, kapitani II. razreda pehotna Marijan Derencin in Dragotin Hal ter zrakoplovni Hinko Hubelj, poročniki pehotni Anton Novak, konjeniški Stanislav Pirc, inženjerski Zvonimir Šlangenberg, poročnik fregate Vladimir Podlesnik in strokovni poročnik Franjo Ozizek.

— Iz državne službe. Za višja šumarska pristava sta imenovana okrajni šumarski reierent v Biogradu Ernest Bratuž in šumarski inženjer pri okrajnem glavarstvu v Lutbrege Peter Valentič.

— Iz »Službenih Novin«. »Službene Novine« št. 170 z dne 29. t. m. objavljajo zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o poslovnem redu v državnem svetu in upravnih sodiščih.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine« št. 15 z dne 30. t. m. objavlja uredbu o ureditvi obmejnega prometa z Madžarsko, uredbu o izvrševanju nadzorne oblasti nad občinami, kjer je sedež kraljevskih banskih uprav, pravilnik o katastrskem premerjevanju, pravilnik seje za sklep ustave islamske verske zajednice kraljevine Jugoslavije, izpremembe in dopolnitve v pravilih o polaganju državnega strokovnega izpita uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo in izpremembe v pravilniku o zbiranju in upravljanju prispevkov za pogodovanje.

— Pogreb umrlega notarja g. Avgusta Drukarja se bo vršil jutri ob 5. popoldne v Kranju z Glavnega trga št. 127 na mestno pokopališče.

— Sarajevski dijak v Brnu. V ponedeljek popoldne je prišlo v Brno 10 dijakov in 4 dijakinje sarajevskih srednjih šol. Vsi so iz višjih razredov in govore dobro češko, ker so študirali na srednjih šolah češčino. Vodi jih prof. Botto. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki mesta, našega konzulata, Českoslovaško - jugoslovenske lige in akademskega društva »Jugoslavije«. Včeraj so si ogledali mesto, zlasti zloglasno kaznilnico. Iz Brna odpotujejo v Prago.

— Pobiranje zdraviliških taks na Bledu. Po odredbi bana dravske banovine postane naredba velikega župana bivše ljubljanske oblasti, s katero je bil deloma izpremenjen zdraviliški red, v veljavi tudi za leto 1930. Zdraviliške takse se smejo pobirati v isti višini in isti dobi ter z istimi pogoji, kakor je to določeno v navedeni naredbi.

— Novi kmetijski tečaj pri banskih upravah. Po odredbi poljedelskega ministra bo organizirani pri banskih upravah za učitelje osnovnih šol novih 20 kmetijskih tečajev. Doslej je poselilo te tečaje 500 učiteljev in nove tečaje bo poselilo tudi 500 učiteljev tako, da bo imelo ministrstvo na razpolago tisoč za kmetijski pouk sposobnih učiteljev.

— Policijske ure v srezi Čabar. Ban dravske banovine je odredil, da veljajo predpisi razglašeni o policijski uri (»Uradni list« št. 170-47 z dne 27. maja 1925) tudi za srez Čabar. Za kraj Čabar je torej policijska ura za gostilne 23. ura, za kavarne pa 24. ura. Za vse druge kraje pa poleti, to je od 1. aprila do 30. septembra za gostilne in kavarne 23. ura pozimi, to je od 1. oktobra do 31. marca za gostilne 22. ura, za kavarne pa 23. ura. Gostilne in kavarne se ne smejo odpirati poleti pred 5. uro, pozimi pa ne pred 6. uro.

— Dva učna zavoda gremija dunajskih trgovcev. Gremij dunajskih trgovcev vzdržuje dva učna zavoda. Na obeh študirajo večinoma sinovi in hčere avstrijskih, pa tudi inozemskih trgovcev. Ravnateljstvo zavodov lahko priporoči študentom dobra in cena stanovanja, odnosno penzionate s hrano ali brez nje. Podrobnejše informacije se dobe pri ravnateljstvu dunajske trgovske akademije, Wien, I., Akademiestrasse 12.

— Fotoaparate kupite najbolje pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

— V Aleksandriji je odprt jugoslovanski generalni konzulat. Honorarni generalni konzul je Filip Musić bej.

— Naši konzulati v Juž. Ameriki. Uradno se objavlja pregled in območje jugoslovenskih konzulatov v Južni Ameriki: 1.) Kraljevi generalni konzulat Sao Paulo (Brazilija) — Zvezna država Sao Paulo, Santa Catarina, Rio Grande DO SUL in ostale brazilske države, v kolikor imajo naših izseljencev. 2.) Kraljevi konzulat Rosario (Argentina) — argentinska provinca SANTA FE. 3.) Kraljevi konzulat Parana (Argentina) — argentinska provinca ENTRE RIOS. 4.) Kraljevo poslanstvo Buenos Aires (konzularni odsek) — Zvezno mesto Buenos Aires in celokupna Argentina razen provinc pod 2. in 3.). 5.) Kraljevi konzulat Santiago de Chile (Chile) — glavno mesto Santiago in provinca Santiago. 6.) Kraljevi konzulat Valparaiso (Chile) — provinca Valparaiso. 7.) Kraljevi konzulat Magallanes (Chile) — teritorij Magallanes. 8.) Kraljevi konzulat Antofagasta (Chile) — provinca Antofagasta. 9.) Kraljevi konzulat Iquique (Chile) — provinca Tarapaca. 10.) Kraljevi konzulat Oruro (Bolivija) — celokupna republika Bolivija. 11.) Kraljevi konzulat Lima (Peru) — celokupna republika Peru. 12.) Kraljevi konzulat Asuncion (Paraguay) — celokupna republika Paraguay ter 13.) Kraljevi konzulat Montevideo (Uruguay) — celokupna republika Uruguay.

— Diplomiral je diplomirani elektrotehnik inženjer univerze v Grenoblu Stanko Bonač iz Ljubljane v Grenoblu za inženjerske papirne stroke. Čestitamo!

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 6. do 14. julija je bilo v dravski banovini 30 primerov tuznih bolezni, 124 škrlatink, 11 ošpic, 78 davice, 66 dušilivga kašlja, 13 šena, 5 krčevite odrenelosti, 5 vranicega prisada, 3 nalezljivega vnetja možganov, 2 grize, 2 vnetja prisušene slinovke in 1 derivate.

— Natečaj za profesorja inženjerja in za tri profesorje. Kr. banska uprava v Zagrebu razpisuje natečaj za profesorja strojno inženjerske stroke na državni pomorski akademiji v Bakru in za 3 profesorje na državni višji ženski strokovni obrtni šoli v Zagrebu in sicer enega za srborovaščinu in pedagogiko, dveh pa za komercialne predmete.

— Beograjska pošta potrebuje 20 pismonoš. Glavna beograjska pošta potrebuje 20 pismonoš. Kandidatje morajo znati dobro cirilico in latinico ter imeti dva razreda gimnazije ali nji enake šole. Prošnje je treba poslati upravi glavne pošte, Polnačrejeva ulica.

— Novo kopališče v Hrvatskem Primorju. Ze lani je bila sročena misel, da bi se proglasil Bakarac v Bakarskem zalivu za kopališče. Te dni bo Bakarac, ki ima vse pogoje za tujski promet, proglasen za kopališče.

— Graverska in kovinsko - filigranska šola v Ljubljani. Z odlokom ministrstva trgovine in industrije z dne 14. maja je državna puškarska šola v Kranju premeščena iz Kranja v Užice. Z odlokom istega ministrstva z dne 14. t. m. je ves inventar graverske in kovinsko - filigranske oddelka puškarske šole dodeljen Tehniški srednji šoli v Ljubljani in se bo tukaj že v letošnji jeseni otvorila graverska in kovinsko - filigranska šola. Preselitev inventarja se je danes izvršila. Vpisovanje se bo vršilo začetkom septembra kakor na drugih strokovno - obrtnih šolah pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Sprejemni pogoji: 14 let starosti in šolska izpustnica. Pri večjem številu prijaviteljev se bo oziralo v prvi vrsti na učence z višjo šolsko predzobrazbo. Šolanje traja tri leta. Odhodno izpričevalo nadomešča obrtniško učno pismo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Skopju in Splitu, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 35, v Sarajevu 31, v Zagrebu in Beogradu 30, v Ljubljani 27,5, v Mariboru 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 750,9 mm, temperatura je znašala 17,6.

— Dve nesreči na stavbah. Josip Mustavrh, 30letni zidar iz Ponikve pri Dobrem polju, je včeraj v Ribnici padel z zidarskega odra in si zlomil več reber. — Na Bledu je pri beljenju hiše padel z zidarskega odra slikarski pomočnik Josip Bočkar in si zlomil obe nogi. Padel je 10 metrov globoko. Oba ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Smrtna kosa med ameriški Slovenci. V Waukeganu je umrl Slovenec Kaučnik. Pokojni je bil doma z Loga, njegova žena je pa iz znane Arharjeve rodbine na Vrhniki. Kaučnik je bival v Ameriki 30 let. — Posledice moza. Pred sodiščem v Osijeku se je vršila včeraj razprava proti Marku Kokanoviću iz vasi Gundinac, ki se je zagovarjal zaradi uboja Petra Horvatovića iz iste vasi. Med njima je nastal prepri zaradi Kokanovićeve žene, ki je možu ušla in iskala zaščito pri svojem bratranecu Horvatoviću. Med preprirom je Horvatović s kolom napadel Kokanovića, toda ta se mu je sprtno izognil. Začela sta se pretepati, med ruvanjem je pa Kokanović poignil iz žepa nož in sunil Horvatovića v hrbet. Nesrečenec je bil takoj mrtev. Sodišče je bilo mnenja, da Kokanović ni kriv uboja in ga je obsodilo samo zaradi preko-

račenja silobrana na 8 mesecev ječe. Horvatović je zapustil ženo in devet otrok! — Smrtna nesreča pr Zagrebu. V Kurstosiji pri Zagrebu se je včeraj dopoldne pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal delavec Ivan Jurič. Delavci so kopali ilovico za opeko, nenadoma pa se je utrgala večja plast zemlje in Juriča zasula. Drugi delavci so mu takoj priskočili na pomoč in ga rešili iz obupnega položaja. Toda pomoč je bila prepozna, nesrečni delavec je podlegel težkim notranjim poškodbam. Jurič je bil star 27 let, doma je bil iz Ljubotice v Dalmaciji.

— 17letni dijak na zatožni klopi. Pred malim senatom sodišča v Sremski Mitrovici se bo vršila te dni razprava proti 17letnemu dijaku Nikoli R., za katero vlada v Sremski Mitrovici splošno zanimanje. Nikola, ki je bil v V. razredu gimnazije, je 6. februarja streljal na profesorja Milana Pereinčevića, ki je poučeval zgodovino in zemljepis, k sreči ga pa ni zadel. Državno pravdnstvo je dijaka obtožilo poskušenege umora.

— Velegoljuf pred sodiščem. Pred somborskimi okrožnim sodiščem se je včeraj začela razprava proti velegoljufu in sleparju Otonu Vojniću, ki je na Hrvatskem, v Vojvodini, Sloveniji, Slavoniji in drugod izvršil 61 goljufij. Izdal se je za agenta igralnih kart, sprejemal poleg tega naročila za mast, jajca, stroje za valenje piščancev itd. in je povsod zahteval nekaj denarja na račun. Mnogi trgovci in kmetje so mu nasledili. Mož je izvršil več sleparij zlasti v Osijeku, Murski Soboti, Crikvenici in raznih drugih krajih.

— Dve tragediji. V Koritni pri Djakovu blizu Osijeka sta se te dni odigrali dve krvavi tragediji. Posestnik Stepan Stuparić se je spri s svojim 44letnim sinom Markom in ga med preprirom zabol. Marka so težko poškodovale prepeljavi v osiješko bolnico. — Brata Josip in Marijan Lončarić iz iste vasi sta se že delj časa sovražila. V ponedeljek zjutraj je Josip streljal na brata in ga težko ranil. Videč težke posledice svojega nepremišljenega dejanja se je ustrelil v glavo. Oba brata so težko ranjena prepeljali v osiješko bolnico.

— Gorazdov učni zavod, ki je slovel po svojih izbornih učnih uspehih, se je na željo mnogih staršev zopet otvoril. — Natančneje med današnjimi oglasi. 2127

Iz Ljubljane

— Iz Mestna občina razsobeši na svojih poslopih ob priliki Jugoslovenskega gasilskega kongresa zastave in vabi vse meščanstvo, da okraši tudi svoje hiše z zastavami. Mesto razsobeši zastave v petek, 1. avgusta zjutraj, oziroma prejšnji dan zvečer.

— Iz Današnji živilski trg. Današnji živilski trg je bil kakor večinoma ob sredah z blagom dobro založen. Zlasti velik je bil zopet dovoz gob, katerih je še vedno mnogo. Cene gobam pa so že nekoliko poskočile, čeprav brez potrebe. Davi so nekateri kmetje prodajali merico že po 4 Din, čeprav je uradno določena cena za merico 3 Din. Na sadnem trgu je bilo mnogo borovnic, ki so jih prodajali po 2 do 2,50 Din liter, po isti ceni pa tudi robide. Malin je cele škefe, cene so 6—8 Din za kg. Največ je na trgu sliv, štrboncljev, cimbar in ringlojev, katere prodajajo po 2—8 Din kg. štrbonclje tudi po 2 Din liter. Dobrih domačih hrusk in jabolk še ni na trgu, slabo robo pa prodajajo po 4—6 Din. Mestno tržno nadzorstvo je odredilo, da se nezele sadje označi z napisom »sadje za kuhno«. Iz južnih krajev države so pripeljali mnogo blaga, zlasti grozdja in sočivja. Cene grozdju, ki so bile še pretekli teden izredno visoke, so znatno padle. Davi so prodajali novosadsko belo grozdje že po 8 Din kg, dalmatinsko črno pa po 10 do 12 Din kg. Na trgu so se poleg banaških prodajalcev, ki so itak vsakoletni gosti, pojavili tudi že zagrebški z rasnim sočivjem in dalmatinski z grozdem. Marelic je bilo na trgu zelo malo, večinoma domače, ki so jih prodajali od 20 Din navor. Tudi breskev še ni, razen inozemskih, ki pa stanejo kg 28 Din. Sicer je res prvovrstno blago, zdi se pa vseeno pretirano drago. Sočivja je bilo na trgu mnogo, cene so ostale deloma neizpremenjene, deloma so pa padle. Novost na trgu je bil balancan, ki so ga prodajali po 12 Din kg. — Jaje davi na trgu ni bilo mnogo in tudi piščancev ne tako v izobilju, kakor običajno. Jajca so prodajali od 1,75—2,25 Din par ali pa komad po 1 Din.

Najnižje cene

in največje zalogo razne kuhinjske posode, emajlirane in aluminijaste, priporoča trvdka z železnino

STANKO FLORJANČIČ,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 35

— Danes neprekljeno zadnjikrat Tauber v kinu Matici. Samo še danes ob 4. pol 8. in četrt 10. predvaja Efitni kino Matica prekrasni film »Ne verujem več nobeni ženski«. Glavno vlogo v tem lepem filmskem delu igra in poje sloviti Richard Tauber, ki očara svoje poslušalce s divno lepim svojim glasom. Kdor želi imeti užitek lepega petja, ima torej danes zadnjo priliko ogledati si prvi Tauberjev film, v katerem poje umetniški štiri krasne pesmi. Film se prodaja ob znižanih letnih cenah. Jutri nov program in sicer Al Jolson s svojim nežnim sinčkom Sonny Boyem v prekrasnem nepozabnem filmu »Singing Fool«.

— Iz Kanarček se je zatekel. Dobi se na Cojzovi cesti št. 9. I. nadstropje, levo.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Od milijonov zbežala v varijete

Ameriški milijarder Morris je zahteval 200.000 frankov odškodnine, ker ga je osramotila žena, ki se je vrnila v varijete

Ker so pravi Parižani v prvi vrsti oni, ki so se rodili drugje, so junaki najbolj pariških dogodkov ravno tujci, med katere spadajo tudi prebivalci Marseilla. Prebivalci južnih krajev Francije veljajo namreč v Parizu za »les gens du midi«, za tujce skoro tako, kakor Lapenci ali maharadžje. To jih pa prav nič ne moti, da bi ne postali pristni Parižani. V Parizu se nič ne čudi, če se pojavi v novinah fotografija dveh res pariških ljudi, kaputalskega maharadžje z eno njegovih žen, Age Khana z madame ali pa colonela Nelsona Morrisa s trmasto polovico. In baš tega gospoda si hočemo ogledati. Je polkovnik in povrh še Američan. Sam vrag vedi, kje se je nabralo v tej antimilitaristični državi toliko polkovnikov. Če ni nič drugega, mora biti Američan vsaj colonel. Čuden polkovnik je to, ker ne zna zapovedovati niti svoji ženi, kaj še da bi zapovedoval polku. Sicer pa polka nima, če ga ne postavi iz kupčkov dolarskih bankovcev. Mož je namreč milijarder.

Colonel Morris je pariška osebnost, zlasti odkar se je poročil z Jeanno Aubertovo. Tudi ona je prava pariška osebnost, čeprav je bila rojena v Parizu, kar bi se utegnilo zdi na prvi pogled paradokso. V resnici pa ne gre za paradoks, temveč samo za izjemo. Pariz ima bogato zalogo tipov obojega spola, zlasti pa ženskega, rojenih in živčih v njem. In ti individui so na razpolago vsem tujcem, ki se hočejo poparizirati. Biti Parižan pomeni namreč toliko, kakor biti član prostozidarske lože ali tajne organizacije roža-križ. In Jeanni Aubertovi je bil poverjen kandidat Nelson Morris. V navaden življenju je nastopala kot varijetna pevka in plesalka, v resnici je bila pa v službi take tajne organizacije.

Ko je vodila ameriškega milijarderja po Parizu in mu razkazovala pariške znamenitosti, ni slutila, da se mu začno cediti slinice po tečnejši in okusnejši hrani, po sedmem zakramentu. Te lakote ni težko potolažiti. Pri človeku, kakor je

colonel in milijarder iz Illinois, je pa celo čudno, da ima sploh čas zahrepeneti po taki jedi. Toda možu so se slinice pocedile in kmalu so se mu nehale cediti. Vse je šlo gladko in colonel Morris je bil srečen. Moral pa bi bil stvar dobro premisliti, da bi se mu ne bilo treba kešati. Toda kako more priti milijarderju in colonelu iz Illinois na misel, da imajo ženske poleg razkošja, bogastva in ljubezni še druge muhe. Madame Morrisovi se je v zakonu kmalu zahotelo zopet peti, plesati in kazati svoje čare. Mož je bil ogorčen, ko mu je povedala, da sliši glasove, ki jo kličejo tudi skozi razkošno oklopno blagajno, v kateri stanuje, da čuti dolžnost slediti tem glasovom in da jim bo tudi sledila. Navzlic vsem protestom in grožnjam ogorčenega moža je šla. Ime Jeanne Aubertove se je zopet pojavilo na plakatih, Parižani so zopet občudovali na odru njene nožice in njen glas.

Toda ameriški milijarderji imajo o takih dolžnostih svoje nazore. To, kar je smatrala madame Morrisova skoro za sveto dolžnost, je smatral njen mož za provokativno smešenje sebe in svojega imena. Kot pristen Američan je takoj izračunal, koliko je vredna sramota, ki mu jo je nakopala žena. Naračunal je 200.000 frankov, katere je hotel iztirjati od lastnika varijeteja, v katerem je njegova žena nastopala. Lastnik pa ni hotel o tem ničesar slišati. Užaljenemu Američanu ni preostajalo drugega nego izročiti zadevo sodišču, sicer francoskemu, kajti doma bi ne bil ničesar opravi, ker daje zakon v Illinois zakonskim ženam na prosto, da si lahko služijo vsakdanji kruh navzlic moževim protestom, če ga služijo pošteno. Francoska sodišča so pa v primeri z ameriški tako zaostala, da zahtevajo od zakonske žene, da se mora pokoriti možu. V polni meri Morrisu sicer niso priznali odškodnine za sramotjenje, 50.000 frankov so mu pa pariški sodniki vendarle prisodili.

Najmanjši kralj

Razen Georga V. imajo v Angliji še enega kralja. To pa ni pretendent na prestol, temveč pravi kraljiček, katerega državni uradi kot takega priznavajo. Gre za kralja otoka Lundy. Ta otoček leži v Bristolskem prelivu in meri nekaj nad 8 kvadratnih kilometrov. Prebivalcev ima celih 50. Navzlic temu ali morda baš zato si je ohranil otoček nekakšno neodvisnost. Angleški državni uradi ga puste pri miru. Celo davkov ne zahtevajo od otočanov, kar je menda edinstveni primer na svetu.

Lastnik otočka in torej nekakšen kralj je londonski bankir Martin Colles Harman. Kupil ga je pred 15 leti za 5 milijonov Din. Prej je pripadal otoček angleški grofiji Devonshire, toda v zadnjem stoletju so se razmere tako izpremenile, da so prepustile angleške oblasti lastniku otočka vse vlastelinske pravice. Oblasti so vselej, da jim ni treba nositi stroškov za razne naprave na otoku. Sedanji lastnik je izjavil nedavno novinarjem, da se že 150 let nič ne briga za otok, ker ne daje nobenih dohodkov in je kot predmet obdavčenja brez vsake vrednosti. Dejal je tudi, da bi se lahko nazval kralj Martin I. Nekemu zgodovinarju je naročil, naj napiše zgodovino njegove države. To bo zgodovina »otoka srečnih«.

Za malo »kraljevinno srečnih« bi morda ne bil nič zvedel, da se ni hotel lastnik otoka uveljavljati kot pravi vladar. Dal je natiskati poštnne znamke s svojo sliko in celo denar je hotel kovati. Poštne znamke mu je angleška vlada še dovolila, čim je pa zvedela, da namerava izdati tudi svoj denar, ga je opozorila, da tako daleč njegova oblast ne sega. Mož je moral celo pred sodišče, ki je izjavilo, da se lastnik otočka lahko imenuje kralj, da pa mora plačati 6000 Din globe, ker je koval denar. Kralj Martin I. torej ne bo smel več kovati denarja. Brez denarja pa ni kralja.

Svojo smrt je napovedal

Čudne smrti je umrl v petek popoldne v Novem Sadu bivši dolgoletni strojni parobrodne družbe Palanka - Ilok, 61letni Josip Trank.

Mož je bil šele pred letom dni vpokojen in je stanoval v Peter Zrinjskega ulici. Bil je vse življenje vsega značaja, zadnje čase pa je postajal melanholičen. Če ga je kdo vprašal, kaj mu je, je odgovoril, da čuti, da se mu bliža konec. Zadrževal je, da bo živel samo še nekaj dni. Prijatelji in znanci so mu hoteli dopovedati, da se mu samo zdi, toda mož si te čudne misli ni dal izbiti iz glave.

Za 1. avgust je odpovedal stanovanje in začel prodajati pohištvo, vse drugo je pa razdel med siromake tako, da je bilo njegovo stanovanje že skoro prazno. Pretekli teden je prodal zadnje pohištvo, potem pa je odšel v pogrebni zavod, kjer se je domlenil glede pogreba. Prav zadovoljen se je vrnil domov.

Ko je prišel domov, se ga je zopet lotila melanholija in sklenil je končati si življenje. Ko je stopila njegova sobarica v

sobo, ga je baš zalotila, ko se je hotel obesiti. V zadnjem hipu mu je samomer preprečila. Mož je odšel z doma in se je zvečer v veseli družbi imenito zabaval. V petek pa ni hotel vstati, češ da se ne počuti dobro; zahteval je, naj pokličejo zdravnika. Zdravnik je ugotovil, da je mož zbolel. Popoldne je zdravnik zopet prišel, bolnikovo stanje pa se je stalno slabšalo in umrl je v zdravniških rokah.

Mož je torej res slutil svojo smrt in jo skoro točno napovedal. Trunk ni imel nobenih sorodnikov in tudi zapustil ni ničesar. Pohištvo in imetje je itak razprodal, denarja pa je zapustil samo en dinar, katerega so našli v njegovem žepu s potrdilom o plačanem pogrebu.

Sport

— Motokolesarski klub Ilirija. Člani motokolesa se vjudno opozarjajo, da se prijave k medklubski motorni in avtomobilski dirki Koroskega Automob. kluba na Korosko sedlo 10. avgusta t. l. zaključijo jutri dne 31. t. m. ob 12. Istotako se opozarjajo člani, ki nameravajo prirediti izlet k dirki, da se bodo tudi jutri zaključile in odposlale liste udeležnikov, v svrhu dorega carinskega prehoda. Na poznejše prijave se nikakor ne bo moglo ozirati. Jutri 31. t. m. zvečer ob 20. sestanek kolezarjev in motokolistov v restavraciji »Kušar« pri »Dolgem mostu«. Odnod iz Zvezde ob 20.45. — Predsednik.

— Pred tekmi za juniorsko državno plavalno prvenstvo. Tekme za juniorsko plavalno državno prvenstvo se bodo vršile v dneh 8., 9. in 10. avgusta v kopališču SK Ilirije. Prijavili so se že vsi trije morsk klubbi, Jadran iz Splita, Viktorija s Sušaka in Jug iz Dubrovnika. Jadran pošlje na tekmovalje 25 juniorjev in 18 juniork, Viktorija 18 juniorjev in 11 juniork, dočim moštva Jug še ni prijavil. Na startu bodo torej poleg domačih klubov Ilirije in Primorja tudi vsi trije morsk klubbi dva karlovaška in en beograjski klub. Zanimanje za te prireditve je že sedaj veliko.

— Sportni list. Zadnja številka »Sportnega lista«, edinega slovenskega sportnega glasila, prinaša zanimivo in aktualno gradivo, zlasti obširno poročilo o plavalnih tekmah za podesavezno prvenstvo, ki so se vršile te dni v kopališču SK Ilirije. Poleg drugega zanimivega gradiva prinaša nekaj prav posebnih posnetkov in fotografij s plavalnim tekom. »Sportni list« je sedaj že glasilo treh sportnih organizacij. Vsem sportnikom priporočamo, da se nanj naroče.

Radioprogram

Petek, 1. avgusta
12.30: Plošče; 13: Časovna napoved, borza, plošče; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 19: Plošče; 19.30: Gospodinjina ura, gđ. Cilka Krekova; 20: Pevski večer g. Mirka Jelačina, opernega pevca; 20.45: Ochetna godba Magistrov; 21.15: Slagerje poje g. Mirko Premelj; 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 2. avgusta
12.30: Plošče; 13: Časovna napoved, borza, plošče; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 19: Plošče; 19.30: Sportna ura, Marjan Dobovšek; 20.15: Jugoslovanski večer: Prenos iz Beograda; 21.05: Prenos iz Zagreba; 21.55: Prenos iz Bleda; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Augustus Muir:

60

Krog zločinov

Roman

Molly se je pa zdela, da je njegova mladokrvnost prisiljena, ker se je večkrat ozrl in pogledal skozi okence avtomobila.

— Dobro mišljenega svarila si ne znate vzeti k srcu, — je menil.

— Ne vem, kaj mislite s tem, — je dejala Molly.

— Kaj vam nisem dal oni dan dobre ga sveta?

Molly se je spomnila. Ko jo je rešil ta neznanec iz neprijetnega položaja v stanovanju Julije Farrove, jo je prenesel z nepričakovanim vprašanjem: Ali sprejmete od mene svarilo? Če ga, ostanite nekaj tednov doma. Zunaj je nevarno.

— Kakšno nevarnost bi mogel imeti v mislih? To jo je najbolj zanimalo in zato se ni mogla premagati, da bi ga ne vprašala.

— Morali se boste še učiti. Dajte si svetovati. Ne bodite nespametni. Sedite mirno in molčite. To je najboljši svet, kar ste jih kdaj slišali. Če se ne počutite dobro tam, kjer ste, sploh ne veste, kaj je sreča.

Enkrat ali dvakrat je Molly med vožnjo se spregovorila, toda neznanec je z eno besedo odbil njena vprašanja. Naslonila se je torej nazaj in opazovala brezobzorne droge. Glava je ni več bolela, zaspala ni bila, vendar je pa imela občutek, da so pod vplivom bele tekočine, katero ji je bil prinesel profesor Caspian, vse njene moči otrpnile.

Avtomobil je krenil ta čas z glavne ceste in drvel nekaj časa po ozki okrajni cesti. Kmalu je Molly opazila, da je na obeh straneh gozd. Visoko drevje je povešalo košate veje nad cesto tako, da se je zdela, kakor da se vozijo skozi predor. Potem se je prikazal na levi strani visok zid in avtomobil je zmanjšal hitrost. Pred lesenimi vrati se je ustavil.

Šofer je takoj ugasnil luči, a neznanec je skočil iz avtomobila in izginil.

— Vašo prtljago vzamem jaz, gospodična, — je dejal šofer in pogledal v avtomobil. — Izvolite izstopiti.

Da bi mogel odpreti velika vrata pod nekakšnim obokom, je postavil šofer in kovčeg na tla, potem je na nadaljeval svojo pot. Bila je taka tema, da je Molly komaj videla njegovo temno postavo nekaj korakov pred seboj. Če je pa pogledala daleč naprej, je vendarle razločevala na svetlejšem ozadju obrise hiše z visoko streho. Eno okno je bilo še razsvetljeno. Pri glavnih vratih je potegnil šofer za zarijavlo veržico in zvonec nad njima je melanholično zapel.

»Lahko mirno spite«

V naslednjem trenutku so se vrata odprla. Zdelo se je, da so ju pričakovali. In Molly je takoj pomislila, da je profesor Caspian najbrž telefoniral iz Londona v to samoto, da opozori domačine na njen prihod.

— Kar naprej, — je dejal hropeč glas. V veži na mizi sta goreli dve luči in Molly je zagledala starega moža s kratko, zanemarljivo brado in velikimi, upadlimi očmi. — Vi ste tista mlada dama iz Londona? Ah, da — ah, da, — je mrmral. — Iz Londona. Kar izvolite.

Bil je nekam nervozno prijeten in koščena roka, s katero si je večkrat pogladil brado, se mu je tresla. Šofer se je vrnil k vratom po drugi kovčeg, postavil ga je v vežo, voščil obema lahko noč in izginil v temo. Moč z brazgotino se ni več prikazal.

Starec je zaklenil vežna vrata in vzel svečo z mize.

— Vaša soba — ali hočete oditi v svojo sobo? — Mučil ga je hud kašelj, ki se je strahotno razlegal po prazni hiši. — Kmetica, ki mi streže, ne stane tu. Odvedem vas torej sam v vašo sobo.

Njegova upognjena senca na zidu je imela groteskne, strahotne oblike, ko je spremljal Molly po širokem hrastovem stopnišču. Molly je videla, da je hiša starinska z visokim hrastovim tramovjem in ozkimi okni, polna neslutnih kotičkov.

Starec je govoril sam s seboj, ko je stopical po hodniku. Kar se je ustavil. Izročil je Molly prizgano svečo in ji pokazal z roko na vrata.

— Vaša soba, mlada dama. Lahko noč — lahko noč.

Odhajal je, ko mu je Molly omenila, da je njena prtljaga še v veži. Osuplo jo je pogledal, potem se je pa na ves glas zasmejal.

— Včasih kaj pozabim — mi boste morali že oprostiti.

Ta čas, ko se je odmahal po njeno prtljago, je Molly ogledovala hišo. So-deč po starčevih besedah sta bila sama v hiši. Ni vedela, da-li ga je dobro slišala, kajti po glavi so ji rojile čudne misli in v ušesih ji je šumelo. Sama — je bila res sama? — se je vpraševala. Imela je zopet čuden občutek, da jo nevidne oči neprestano opazujejo.

Starec je prinesel njeno prtljago in jo postavil v kot velike, nekam mračne sobe. Opazila je, da je peč dobro zakurjena in zahvalila se je starcu, da tako skrbi za njo. Ta čas so se starcu nenadoma zaiskrile oči.

— Hočete videti moje otroke? — je vprašal ves navdušen.

Odkimala je z glavo.

— Jutri — je začela, toda starec ji je namignil, naj mu sledi.

Odvedel jo je po ozkih stopnicah v podstrešje. Radovednost jo je gnala za njim. Mislija je tudi, da mu napravi s tem veselje, in ni se motila.

Sveča, katero je držal visoko nad glavo, je slabo razsvetljevala podstrešje s tramovjem namesto stropa.

— Noč je in moji otroci so zunaj, — je dejal starec svečano. — Toda vam na ljubo jih pokličem.

Postavil je svečo na tla in stopil k odprtemu oknu. Nastavil si je roko na usta in zažvižgal tako, da si je Molly brž zatisnila ušesa. Ozrl se je na njo in zmajal z glavo.

— Moji otroci! Glejte — že prihajajo! — je vzdiknil.

Molly je slišala prhutanje kril. Stopila je korak nazaj, ko je priletela skozi okno velika sova in sedla starcu na ramo. Priletela je še druga, za njo tretja in četrta, odkler jih ni bilo okrog starca šest. Nekatere so sedle na njegove rame, druge pa kar na okno. Potem je prijazno zamahnil z roko in kakor na povelje so odletele nazaj v gozd.

— Prečepi tu v temi ves dan, — je dejal starec in pokazal na tramovje. — To so moji prijatelji, te nočne ptice — in priznati moram, da so zelo pametni. Če so v gozdu ljudje, mi moji prijatelji sporoče — vedno mi sporoče. Nocoj ni ljudi v gozdu, lahko torej mirno spite, gospodična.

Vzel je z drhtečo roko svečo in se vrnil v prtičje.

Ko se je Molly vrnila v svojo sobo, je bila že tako zaspala, da se je komaj še slegla. In v hipu, ko se je njena glava dotaknila vzglavja, je trdno zaspala.

★

Starec je odšel v vežo in pregledal vse kotičke. Potem je pa odšel v svojo spalnico.

Potresna katastrofa v Italiji pred 1851 leti

Kako opisuje strahovito razdejanje v južni Italiji l. 79 po Kristusu konzul Plinius ml.

Drugo pismo

Gaius Plinius Ceacilius Sekundus pošilja svojemu Tacitu pozdrav.

Praviš, da je vzbudilo to, kar sem napisal o smrti svojega strica v tebi željo zvedeti tudi to, kar sem preživel jaz.

Pred dnevi je že bil potres, toda za nas ne strašen, kajti to je v Campaniji pogost pojav. Gibanje je pa naraslo tako, da se predmeti niso samo majali, temveč skoro obračali. Ob 6. zjutraj se mi bilo svežlo. Ker so bile sosedne hiše že v temeljih omajane, je bila velika nevarnost, da se podro. In odšla sva (mati in jaz) na prosto in zapustila mesto.

Prestrašena množica, ki vedno dela to, kar vidi delati druge in ki smatra početje drugega iz strahu vedno za pameten ukrep ter daje ideji drugega prednost pred lastnim prevdankom, je nama v gruči sledila tik za petami in ajau potiskala naprej. Ko sva zapustila ulice, sva videla mnogo čudnih in groznih prizorov. Vozove, katere sva poslala naprej, da bi naju na polju čakali, niso stali tam, temveč jih je premetavalo na vse strani in nič ni pomagalo podložiti spredaj in zadaj kamene. Morje je bilo tako, kakor da hoče požreti samo sebe in kakor da se peni pred bobnenjem zemlje. Obala je bila večja in širša kakor navadno in pokrita z morskimi živalmi, ki so običale na pesku.

Na drugi strani so se utrghali oblaki in sipali ogenj in strele. Nisva hotela oditi, dokler ne zveva točno, kaj je s stricem. Toda drugi so zbežali. Takoj se je spustil na zemljo črn oblak, ki je pokril tudi morje. Caprese (Capri) in Misenum sta izginila izpred oči. Tedaj me je začela mati prositi in mi veljavati, naj zbežim, kar me neso noge, da mi moje mlade moči rešijo življenje. Ona da je že stara in bolehljna in da rada umre, samo da ne bo kriva moje smrti. Odgovoril sem ji, da se rešim, toda samo z njo. Prijel sem jo pod roko in jo tako prisilil, da je pospešila korake. Mati mi

je sledila nerada in glasno si je očitala, da me zadržuje.

Znova je začel padati pepel, samo da je bil že prah. Ozrl sem se. Za nama se je podil črn oblak dima. Kreniva s ceste, sem dejal materi, da naju ne pohodijo ljudje, če bi padla. Komaj sva sedla kraj ceste, je nastala noč. Toda ne noč, čeprav je bila dolga in temna. Bila je bolj tema, kakršna nastane, če ugasneš v zaprti sobi luč. Slišalo se je samo tamlanje žensk, krik in plač otrok in glasno klicanje možkih. Glasovi so klicali po roditeljih, ženah, možeh in otroci. Nekateri so se spoznavali po glasu in na ves glas so tarnali nad svojo ali svojih znancev usodo. Drugi kličejo smrt, da bi jih rešila groze. Mnogi dvigajo roke k bogovom, večina kriči, da ni več bogov, da je to že zadnja in sodna noč sveta. Ne manjka pa tudi ljudi, ki grozo pospešujejo z izmišljenimi, alarmantnimi vestmi. Nekateri kriče, da so bili v Misenu, ki se je porušil, drugi pravijo, da je zgorel. Oboje je bilo napačno, toda oboji glasniki so govorili verujočim.

Kmalu se je začelo svitati, pa nisva imela vtisa, da bi se res daniilo, temveč da gori. Od časa do časa je bilo treba vstati in stresati raz sebe pepel, da naju ne zasuje.

Slednjič je začela tema izginjati in razblinila se je kakor dim ali megla. In naenkrat je nastal resničen, pravi dan in sonce je posijalo, toda žolto, kakor ob mrku. Očesu, ki se je odvadilo svetlobe, se zdí vse izpremenjeno in vse je potreseno s pepelom, kakor s snegom. Vračava se v Miseno. Noč prebija med nadami in bojaznijo. Prevladuje bojazen. Kajti zemlja se še vedno trese in mnogi blazneži razburjajo ljudi s pretiranimi vestmi in napovedovanjem lastnega in tujega pogina.

Ce boš čital to poročilo, Tacite, re da bi imel namen uvrstiti ga med svoja zgodovinska dela, izvoli pripisati svoji lastni, meni izraženi želji, da je bilo pisano, kar ni niti vredno pisma. Vale.

Evropski prijatelji Gorkega l. 1905

V londonski reviji »The Slavonic Review« razpravlja ameriški profesor A. Kaun o udeležbi Maksima Gorkega na neuspešni ruski revoluciji leta 1905 kot posledici poraza Rusije v vojni z Japonsko. Izjalovljena revolucija je doseglja višek 22. januarja s tako zvano »rdečo nedeljo«. Gorki je takrat formuliral revolucionarni manifest. Toda že čez dva dni so revolucionarnega pesnika v Rigi aretirali in zaprli v zloglasno petropavlovsko trdnjavo. Proti veleizdajcu in hujskaču je bila sestavljena obtožnica in Gorko so v preiskovalnem zaporu zadržali.

Ne le ruska protivladna javnost, temveč tudi zapadna svobodomiselna inteligenca se je zavzemala za Gorko in zahtevala, naj ga izpuste. V Franciji je stopil na čelo tega pokreta Anatol France, ki je v ognjemitnem govoru izjavil, da Gorki ne pripade samo Rusiji, temveč vsemu svetu. Iz Pariza je izšla adresa simpatij za Gorko in revolucijo, katero so podpisali ga. Curie, Poincaré, Anatol France, bratje Marguerite, O. Mirbeau, Monet, Charpentier, Brunetiere in Briand. Obenem je bilo ustanovljeno v Parizu društvo »Les amis

du peuple russe et des peuples annexes« pod vodstvom Clemenceau, Seignobosa in Painlevea. Tudi to društvo je javno protestiralo proti aretaciji Gorkega.

V Berlinu so tudi mnogi odlični možje nastopili proti preganjanju Gorkega. Med njimi sta bila tudi Korolenko in Saljapin. Društvo prijateljev Goetheja je izdalo manifest, objavljen v »Berliner Tageblattu« in predložen notranjemu ministru. Manifest, v katerem je bila izražena zahteva, naj Gorko takoj izpuste, je podpisalo 169 odličnih pisateljev, učencev, novinarjev, igralcev, zdravnikov in trgovcev na čelu s Haacklom, Hauptmannom in Sudermannom. Samo Harden je obsojal in smejil v »Zukunft« to akcijo.

Na Holandskem se je zavzel za Gorko list »Payset Peuples«, v Italiji pa skupina članov parlamenta, ki so se obrnili neposredno na vlado, naj vpliva na ruske vladne organe. V Pragi se je vršil 30. januarja shod naprednih Čehov, ki so poslali v Rusijo pozdrave in izrazile simpatije ruski inteligenci in delavcem, borečim se za svobodo Rusije. Manifest, ki se je zaključil s klici slave Gorkemu in srmatore carizmu, je podpisal profesor T. G. Masaryk.

Suženjstvo mravelj

Da hodijo mravlje k rastljinam in da si na ta način vzgajajo neke vrste služinčad ali suženje, je več ali manj znano tudi ljudem, ki se ne zanimajo za naravoslovje. Te ekspedicije, taktiko mravelj, čudovite fiziološke in psihološke probleme in degeneriranost, kateri so podvržene zaslužnjene mravlje, so naravoslovci že pogosto opazovali. Nekateri filozofi sklepajo iz tega, da je vojna posledica instinkta, katerega celo ljudje ne morejo premagati, kaj šele živali. Suženjstvo pri mravljah nas nedvomno spominja temeljito premišljene in vedno popolnejše ustanove. Najsurovejšo obliko suženjstva najdemo pri oplojenih samicah, ki navale na tuje mravljišče, kjer se polaste ličink in jajčec in pomore vse, kar se jim upre. Ko se ugrabljeni zarod izleže, strežijo delavke-suženje roparicam tako, kakor bi bile njihove lastne matere in skrbje za njihova jajčeca, kakor da imajo opraviti z lastnim zarodom.

Sicer so pa mravlje kolonije, ki se radi uklonijo tuji pravici, če izgube svojo. Ta oblika suženjstva spominja torej bolj na prostovoljno družabno življenje in neke vrste delitev dela. Pri mravljah pa naletimo tudi na vsiljeno suženjstvo. Iz nekaterih mravljišč se dvignejo dvakrat ali trikrat na leto v zrak kolone, ki začno ogledovati okolico. Prva kolona, ki opazi primerno mravljišče, obvesti o tem druge kolone in tako nastane obleganje. Presenečeni obleganci se navadno le slabo upirajo. Napadalec navale na oblegano mravljišče in ondno ličinke in jajčeca. In tedaj nastane v velikem toki, kar smo videli v malem pri kraljici-roparici. Komaj se iz ugrabljenih jajčec izleže nov zarod, prevzame vse delo v mravljišču. Zaslužnjene mravlje »doje« živino (znano je namreč, da imajo mravlje v mravljiščih neke posebne vrste mušice, s katerimi ravnaajo tako, kakor človek s kravami ali kozami), krmijo svoje mlade tirane in udeležujejo se celo bodočih bojnih pohodov, seveda ne kot borci, temveč kot nosači. Nekateri naravoslovci, ki so privrženci teorije, da je tudi v naravnih zakonih človeška moralna, trdijo, da morajo mravlje, ki napadajo tuja mravljišča, nositi posledice svojega početja, ker polagoma degenerirajo na stopnjo zaslužjenih mravelj. Ta teorija je pa napačna.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Razumljivo.

— Prijatelj, poznaš me že 10 let — hm — ali bi ne hotel posoditi 200 Din? — Ne! — Zakaj pa ne? — Ker te poznam že 10 let.

Pred sodiščem.

— Čujte, ali je bila tatvina izvršena tako, kakor sem jo opisal jaz? — Tako ne, gospod sodnik, priznam pa, da je vaša metoda mnogo boljša od moje.

Materijal

za zasipanje jam in vrtov v velikih množinah na razpolago pri zgradbi palače Pokojninskega zavoda. Reflektanti naj se zgledajo na stavbišču na Dunajski cesti.

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj

najcenejše in najfinejše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Struželj)

Entlanje, asuriranje, predtiskanje tako!

Makulturni papir

kg à Din 4-

rodaja uprava, Slovenskega Naroda,

OROŽJE

Lovske puške, browning pištole, samokrese, montiranje daljnogledov, ribiško orodje itd. sprejema v popravilo F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg štev. 9. Sprejemajo se tudi vsa mehanična dela v popravilo.

Mag. št. 27806/30.

Razpis

MESTNO NAČELSTVO razpisuje oddajo

kamnoseškega dela

za renoviranje Robbovega vodnjaka pred magistratom.

Vsi razpisni pripomočki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II.

Ponudbe je vložiti do 5. avgusta 1930 do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu.

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 28. julija 1930.

Srečke

državne razredne loterije

za II. razred so dospele.

Opozorjamo vse posestnike pri nas kupljenih srečk, da je rok za obnovo srečk določen do 5. avgusta, in jih prosimo, da srečke pravočasno obnovijo.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5-

Karla Maya

32 večinoma vezanih knjig za Din 600.—. Ponudbe pod šifro »Karla Maya 2113« na upravo »Slov. Narodac«.

Stanovanje

2—3 sob s kopalnico in pritliklin, iščem. — Ponudbe na upr. »Slov. Narodac« pod »Kopalnica 2091«.

VELIKA PRODAJA

dežnih plaščev, pelerin, plaht za vozove, avtomobile, itd. se vrši radi preselitve po izredno nizkih cenah samo še do 3. avgusta. Jančigaj, Tavčarjeva 1 (poleg Pivovca). 2094

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno oddaja Fran Šustar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

»SVIJET«

ilustrirani tednik, knjige od III. do inkl. IX., to je letniki 1927, 1928 in 1929 in I. polovica 1930, prodam za 450 Din. — Naslov v upravi »Slov. Narodac«. 2097

Gorazdov učni zavod

se je zopet otvoril. Stenografija in strojeopisje se poučuje po najnovejši učni metodi. Vpisovanje v petek 1. in soboto 2. avgusta dopoldne od 9. do 12. popoldne od 3. do 5. ure. Ciril Metodova ulica št. 19, I. (poleg cerkve sv. Jožefa na Poljanah). Pismene prijave do 15. septembra Bled 2, Rodica. 2126

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Stari trg 32, Ljubljana.

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

družba z o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo Ljubljana, Sv. Petra c. 33.